

Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. MAYER OSZKÁR.**

IV. Évfolyam.

Ujvidék, 1913. július 20. vasárnap

53. szám.

Ujvidék városának pénzügyei.

Köztudomású dolog, hogy Ujvidék városára nem tartozik a gazdag városok sorába, habár azt sem lehetne állítani, hogy a szegényebb városok között foglalna helyet. A város pénzügyeit tekintve, Ujvidéket a jobban situált városok közé lehet sorozni, mert az olyan város, amelynek annyi ingatlana van, mint Ujvidéknek, s mely az óriási arányokat öltő beruházások dacára is 68%-os póttadóval ki tud jönni, épenséggel nem nevezhető szegénynek, vagy pénzügyi nehézséggel küzdőnek.

A nagy pénzszűke, a nyomasztó gazdasági viszonyok és az általános drágaság természetesen nem tűntek el nyom nélkül Ujvidék városa felett sem, s minthogy a beruházások fedezésére pénzre van szükség, Ujvidék városa is — hasonlóan a többi városokhoz — függőkölcsönökkel kénytelen operálni, mert a jelenlegi viszonyok között még csak gondolni is képtelenség arra, hogy állandó kölcsönt vegyen fel a város, melynek törlesztési részletei oly súlyos és állandó megterhelést jelentenek a város háztartására, melyet indokoltnak aligha lehetne mondani.

A városi tanács, mely mindig körültekintő és lelkiismeretes, éber gondossággal ügyel a város érdekei felett, kétségtelenül a leghelyesebben járt el, ha a látszólagos szigorubb függőkölcsön meghosszabítására határozta el magát, mert az a súlyosabb megterheletés mégis csak ideiglenes és emberi számi-

tás szerint belátható időn belül, a külpolitikai bonyodalmak megszünte és ezzel együtt a pénzvviszonyok gyökeres javulása alaposan várható és a városnak meg van az anyagi függetlensége is ahhoz, hogy kivárja a kedvezőbb időket.

Kétségtelen, hogy a mindenkire, tehát a városokra is ránehezedő rossz gazdasági és különösen nehéz pénzügyi viszonyok időlegesen gátat vetnek a város fejlődésének, amelyet pedig *Matkovits Béla* főispánnal az élén az egész városi tanács nemes céljával tűzött ki magának, s időleges eltolásban részesítik a mindenkire által annyira óhajtott közintézmények létesítését, így a vízvezetési és csatornázási kérdés megoldását, az állandó dunai hid megépítését, a hídsáncok lebontását, stb. melyek létesítése nélkül a város fejlődésének szilárd alapjait megvetni nem lehet.

Nem a várositanács gondosságának hiánya, hanem az általános nehéz pénzvviszonyok fennállásában van tehát az oka annak, hogy a városfejlesztési terv, legalább egyelőre, végre nem hajtható, de reméljük, hogy a viszonyok javultával megindul Ujvidék nagyarányú fejlődése és haladása is.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Ujvidék szab. kir. város közigazgatási bizottsága *dr. Demetrovits Vladimir* kir. tan., polgármester elnöklelte alatt folyó hó 14-én tartotta mult havi ülését, melyen az elnökölő kir. tanácsos, polgármesteren kívül jelen voltak: *Sziankovicz Szilárd*, az államépítészeti hivatal főnöke, *Vilányi József* kir. pénzügyigazgató helyettes, *Balku Gyula* gazdasági előadó és *dr. Konyovics György* kir. ügyész az államkivatalnokok részéről, *dr. Wagner Károly* tb. főorvos, *dr. Marczekovich Imre* városi főjegyző, *dr. Szabó Lajos* t. főügyész, *dr. Tapavicza György* árvaszéki elnök, *Urbán Ignác* műszaki tanácsos és *Schubert Márton* adóügyi tanácsnok. A városi tanács részéről, továbbá *dr. Szlezák Lajos*, *Grossinger János*, *Balassa Henrik*, *Vilics Márk* és *Molnár Hugó* törvényhatósági bizottsági tagok.

A jegyzőkönyvet *Lákics János* aljegyző vezette

Elnökölő polgármester bejelentette, hogy *Matkovits Béla* főispán szabadságidejét megkezdette és hogy *Faragó János* kir. tanfelügyelő is szabadságon van.

Ezek után a szokásos havi jelentések terjesztettek elő, melyeket az alábbiakban ismerletünk:

Polgármesteri jelentés:

A közigazgatás menete a lefolyt június hóban rendes volt. A lefolyt június hóban tartott: 1 rendkívüli közgyűlés, 1 közigazgatási bizottsági ülés, 1 adóügyi albizottsági ülés, 8 tanácsülés, 1 előkészítő tanácsülés, 4 gazdasági bizottsági ülés, 1 gazdasági, pénzügyi és költségvetési bizottsági ülés és 3 árvaszéki ülés.*

Kiadott az elmúlt hóban: 52 iparigazolvány, 52 iparendély, 21 munkakönyv, 184 zeneengedély, 1496 marhalevel, 6 szállásutalvány, 69 külhoni utlevél, 19 cselédkönyv, 17 igazolási jegy; kereskedelmi tanoncszerződés kötött 3, toloncoltatott 25 és továbbított 23 egyén.

Saját szavának hangja megijesztette. Hirtelen nagy gyengeség vett rajta erőt s ő erejének teljes megfeszítésével iparkodott azt legyőzni. Vajjon nem ő maga ítélte halálra magát? Nem szabad akaratból fogja ezt megcselekedni?

Eszébe jutott életének sok kedves, boldog órája. Most mindent itthagyon, mindent . . .

Egy óra mult el már azóta, hogy megírta bucsulevelét. Felvette a revolvert és homlokához illesztette, hideg borzongás futott végig egész testén . . . előtte látta saját véres holttestét a földön elnyulva. És látta üvegesedő, haldokló szemét . . . S e rémes látvány alatt szívéhez irányította a fegyvert. De keze félelmesen remegett. Új erőre kell szert tennie. Kezébe vette a hűtlen nő arcképét. Most már gunyosnak látta szemét és csufordásnak ajkát. Szinte hallotta a szótát is:

— Milyen gyerekes vagy!

Felgyenesedett. Tán halálom után sem fog másként gondolkodni fölőlem. És akkor semmiért, épen semmiért öltem meg magamat. Teljes reakciói érzése fogta el. Cskugyan volna gyógyíthatatlan fájdalom? És az élet oly kevés értékű, melyet eldobni kel? Hirtelen örült életkedvet érzett.

A véletlen.

Irta: *Paul Ginistry.*

A hölgy a tükör előtt állt és megigazította haját, mely a nagy fekete kalap alól úgy ragyogott elő, mint olvasztott arany. Aztán hirtelen megfordult és barátjára nézett:

— Nem kedvesem — mondta — te azért nem veszed el életedet. Miért is! Semmi értelme sem volna. Szerelmünkkel kapcsolatosan két együtt töltött boldog évre tekinthetünk vissza, miért megrontani e két év gyönyörű emlékét. Ha feleséged leszek, már nem fogsz úgy szeretni. Tudom . . .

— Ha elhagysz, meghalok — ismételte a férfi — nem bírok nélküled élni.

— Oh, ez csak aféle szóbeszéd, amely a banális szerelmekhez illik.

— Érts meg jól: megölöm magamat, ha elhagysz.

— Isten veled Pierre, légy okos . . .

Elment és a férfi hangosan felzokogott. Hiszen oly örülten szerette e nőt. Hogy elment, elvitte magával Pierre szívét, energiáját, gondolaterejét. Ez a szörnyű szerelem,

amelyet eleinten játékszernek tekintett csupán, a kétségbeesésbe viszi őt . . .

Az asztalon feküdt revolvere. Ha kinyújtja kezét, elérheti. Hadd lássa meg a csalfa nő, hogy ő nem hazudott. De előbb bucsulevelét ír neki . . .

Mikor elkészült vele, egész kéjjel adta át magát az öngyilkosság gondolatának. Azonban még pár intézkedést kell tenie . . . A rendőrségnek pár magyarázó sort, mert nem akarta, hogy mas is sejtse, egyedül az imádott nő tudja öngyilkosságának valódi okát. És hozzátartozói is volnának . . . Pár barátjának is tudni kell még adni, hogy életének utolsó órájában is gondolt rájuk. Elrendezte papírjait, kezébe került diplomája, keresztlevele . . . Élt huszonöt évet . . .

Ki hitte volna, hogy ebben a korban, életében, rendezett vagyoni viszonyok között, ily ifjan kell önként elhagyni életét!

— Csak semmi fölösleges érzékenyülés! — biztatta önmagát.

Előtte volt eszményének arcképe s úgy látta, most kihívó, várakozó, sürgető pillantással néz reá.

— Megyek a halálba — szólt hangosan. — Csak ne veszítsd el türelmedet te szép gonosz, tíz perc múlva vége mindennek.

Pénzügyigazgatói jelentés:

A kir. adóhivatalnok által beterjesztett eredmény-kimutatás szerint a városnál, a vármegye területén a közadók állása a következő:

I. **Egyenes adóban** befolyt f. év júniusában 33229 K 36 f., a mult év június havában 34318 K 68 f., az elmúlt hóban 1089 K 32 f-rel kevesebb. F. évi január 1-től június hó végéig befizettetett 375203 K 03 f., a mult év hasonló időszakában 368712 K 52 f., ez évben 6490 K 50 f-rel több.

II. **Adómentességi díjban** befolyt f. év júniusában 457 K 61 f., a mult év június havában 356 K 36 f., az elmúlt hóban 101 K 25 f-rel több. F. évi január 1-től június végéig befizettetett 3102 K 48 f., a mult év hasonló időszakában 3091 K 89 f., ez évben 10 K 59 f-rel több.

III. **Bélyeg- és jogilletékben** befolyt f. év júniusában 10224 K 12 f., a mult év június havában 17493 K 18 f., az elmúlt hóban 7269 K 06 f-rel kevesebb. F. év január 1-től június végéig befizettetett 92542 K 39 f., a mult év hasonló időszakában 107006 K 23 f., ez évben 14463 K 84 f-rel kevesebb.

IV. **Fogyasztási- és italdobban** befolyt f. év júniusában 10750 K 01 f., a mult év június havában ugyanannyi.

V. **Jamitói nyugdíjban** befolyt f. év júniusában 374 K 26 f., a mult év június havában 550 K 25 f., az elmúlt hóban 175 K 99 f-rel kevesebb. F. év január 1-től június végéig befizettetett 5006 K 91 f., a mult év hasonló időszakában 6226 K 26 f., ez évben 1219 K 36 f-rel kevesebb.

VI. **Órszágos betegápolási pótadoban** befolyt f. év júniusában 1385 K 81 f., a mult év június havában 1345 K 62 f., az elmúlt hóban 40 K 19 f-rel több. F. év január 1-től június végéig befizettetett 15605 K 98 f., a mult év hasonló időszakában 13452 K 07 f., ez évben 1153 K 91 f-rel kevesebb.

Az elmúlt hóban engedélyezett fizetési halasztásokról és az időleges házádomenteségekről a kimutatás bemutatattik.

Főorvosi jelentés:

A város közegészségügyi állapota az elmúlt június hóban kedvező volt. Fertőző bajok elvértve jelentkeztek, a vörhenyesetek száma pedig csökkent. Bejelentett: 9 vörheny, 10 diphteria, 2 kanyaró, 1 hasi hagymáz, 8 bárányhimlő, 1 fültömírigylob eset; ezek közül elhalt 2 vörhenyben, 1 diphteriában. A halálos esetek száma 41 volt és 4 halvaszületés. Felekezet szerint volt gk. 20, rkath. 16, ref. 2, ág. ev. 1 és nazarénus 1. Tuberkulózisban elhunyt a város területén 9, a közkórházban 6; gyomorbelhurutban 3 gyermek.

A városi közkórházban május végével ápolás alatt maradt 167 férfi, 130 nő. Június folyamán felvételtett 157 férfi és 79 nő. Az összes fogyatékek leszámításával június végén

— Az ördögbe is, örült bolond volnék, ha megtenném. Ha nem szeret már — nem szereti. Van más nő is a világon! És talán én vagyok az első, kit hűtlenül hagytak el?

Kitárta karját és elkezdett kacagni, mint aki nagy veszedelemtől megmenekült.

Csak azt az örült levelet ne küldte volna el. De ahogy megírta, jött inasa jelenteni, nem volna-e parancsa számára.

Átadta neki a levelet és teljes napra való szabadságot. És most?

A levél talán már — önála! Autót bérelt az imádott lakásáig, talán nem ment egyenesen haza és a levél olvasatlanul hever. Okvetlenül vissza kell kapnia. A portásnál tudakozódott. Igen, önagsága egy órával előbb jött haza és öt perccel előbb levelet hoztak számára.

Pierre szívét elfogta a szorongás. Vesztét érezte... Ha most meg nem teszi, örökre blamáva marad. Az autó pár pillanat alatt visszavitte lakására.

A fegyver még mindig íróasztalán hevert. Irtózáttal lökte el magától. Meghalni... nem... nem... ő nem akar meghalni!

Percek multak el és ő hallotta az imádott nő gunyos kacagását. Kétségbeesett gondo-

ápolás alatt maradt 151 férfi és 103 nő. A május hó 26-án felvett himlős beteg kellő fertőtlenítés után július hó elsején hagyta el gyógyultan a közkórházat.

A módosított szervezési szabályrendelet.

A folyó hó 8-án megtartott közgyűlésen elfogadott módosított szervezési szabályrendeletet közérdekű voltánál fogva az alábbiakban közöljük:

Ujvidék szab. kir. város törvényhatósági bizottsága az 1912. évi LVIII. t. c. folytán elhatározza, hogy a tisztviselők létszáma és elnevezése tekintetében a szervezési szabályrendeleten a következő módosítások eszközöltesseken:

A műszaki tanácsos: főmérnök, a főmérnök: I. oszt. mérnök, a rendőrkapitány, főkapitány-heiyettes: I. oszt. rendőrkapitány, a pénztárnok és levéltárnok: főpénztárnok és főlevéltárnok, a többi rendőrkapitányok: II. oszt. rendőrkapitányok, rendőrségi fogalmazó: I. oszt. rendőrségi fogalmazó, a mérnök: II. osztályú mérnök és a gazdasági intéző: város-gazda elnevezést nyernek.

Az adótsiztek eddigi javadalmazásukhoz képest I. oszt. adótsiztek. Az új adótörvények-re való tekintettel egy új II. oszt. adótsizti állás szerveztetik.

Tehtettél arra, hogy a számtisztek az eddigi m. kir. belügyminiszter által kibocsátott rendeletek szerint a X. fizetési osztályba voltak sorolva, a törvény pedig a számtiszteket a XI. fizetési osztályba sorolja be, ehhez képest elhatározza a törvényhatósági bizottság, hogy a jelenlegi számtiszteket a X. fizetési osztályban megfelelő fizetési és lakbérpótlékot szavaz meg, amely pótlék személyes pótlék jellegével bir, nyugdíjba is beszámíttatik.

Sigmund Károly és Waller Vilmos rendőrbiztosoknak állása kezelőtiszti állásból szerveztett át rendőrbiztos állássá, hogy tehát személyükben igazságtalanság ne érje, elhatározza a törvényhatósági bizottság, hogy Sigmund Károly és Waller Vilmos rendőrbiztosokat oly elbánásban részesíti, mintha irodatisztek lennének, vagyis a X. fiz. osztályba lennének sorozva és 15 évet meghaladva ezen minőségben eltöltött tényleges szolgálatuk után a IX. fiz. osztály 3. fizetési fokozatának megfelelő fizetést és lakbérpótlékot szavaz meg nekik, mely különbözet folyó évi január 1-től kezdve illeti meg őket.

A jelenlegi gazdasági intéző (városgazda) és I. oszt. rendőrségi fogalmazó, tekintettel arra, hogy eddigi szervezési szabályrendeletben megállapított legnagyobb fizetésük 2500 K-át tesz ki, mely több mint a X. fizetési osztály 1. fokozata, ennél fogva a törvényhatósági bizottság elhatározza, hogy Zambauer Ágoston

latok kergették agyában egymást... Akkor hirtelen észébe ötlött valami... ha csupán markirozná a öngyilkosságot...

Feltépte ruháját, ingét és összeszedte minden anatomiai tudományát.

Igy ni. Két ujjába vesz egy csipetnyi hust, akkor semmi nemes szerve nem sebesülhet meg. Egy kiesike pörkölt seb lesz az egész és senkissem gonyolódhatik fölötte, hogy elvesztette volna bátorságát. A golyó csak surolni fogja a bőrt... de ha mégis nagyon fájna ez is... átkozott levél, miért is irtam meg?

E pillanatban gyors, heves, erős csemetés hallatszott az előszoba ajtaján. Bizonyára ő az, akit a végsőkig felizgatótt levele s most hozzá sietett... Hirtelen megváltozott gondolkodása. Az a kis seb, amelyet magán ejtett, kétségkívül nagyon érdekessé fogja tenni.

Ő megtartotta szavát, szívének hölgye megbánja kegyetlenségét és újra jó és szép lesz minden. Most már mosolyogva látott az öngyilkosság komédiájához...

Nagy gondallal helyezte el a revolvert, hogy csak épen a bőrt horzsolhassa le...

Egy lövés dördült, a fegyver lecsuszott és a golyó épen a szívét találta. Halott volt.

I. oszt. rendőrfogalmazó és Balla Tibor gazd. intéző, saját személyüket illetőleg oly elbánásban részesíti, mintha a IX. fizetési osztályba tartoznának és ezen osztályban eltöltött 15 szolgálati év után a VIII. fizetési osztály 3. fiz. fokozatának megfelelő szolgálati pótlékot is biztosítja nekik. A gazdasági intéző a törvényhatósági bizottság által elethosszra választatik.

A hivatkozott törvény a II. mérnököt a IX., a segédmérnököt a X. fizetési osztályba sorozza, minthogy azonban a mérnöki hivatal ezen tagjai a törvényhatósági bizottságnak ismételt határozatai alapján a VIII. fizetési osztálynak megfelelő fizetést és lakbért huztak, ennél fogva elhatározza a törvényhatósági bizottság, hogy Steiger Ernő és Kürti János mérnököknek saját személyüket illetőleg a VIII. fizetési osztálynak megfelelő fizetési és lakbérpótlékot szavaz meg oly módon, hogy ezen osztályba az 1. fizetési fokozatig elő is léphetnek.

Ugyan ilyen elbánásban részesíti a törvényhatósági bizottság Vasdényey Gábor rendőrkapitányt, ki mint a bejelentő hlv. főnöke, eddig szinte a VIII. fizetési osztályban megfelelő javadalmazást élvezett. Ezen pótlékok személyes pótlék jellegével birnak.

Elhatározza továbbá a törvényhatósági bizottság, hogy az egyik számtiszti állást számvevői állássá, a katonai nyilvántartói állást és a közigazgatási gyakornoki állást II. oszt. aljegyzői állássá, a rendőrségi írnoki állást rendőrségi iktatói és kiadói állássá, az egyik számgyakornoki állást a IX. fizetési osztályban számtiszti állássá szervezi át, mely új számtiszti állás azonban a régi számtiszteknek megszavazott fizetési és lakbérpótlékban nem részesül.

Ehhez képest a törvényhatósági bizottság a tisztviselők létszámát a következőkben állapítja meg:

a) osztályba sorozott közigazgatási tisztviselők:

1 polgármester, 1 főkapitány, 1 főjegyző, 5 tanácsnok, 1 főszámvevő, 1 főügyész, 1 főmérnök, 1 I. oszt. aljegyző, 1 I. oszt. rendőrkapitány, 1 I. oszt. mérnök, 1 főorvos, 1 főlevéltárnok, 1 főpénztárnok, 2 II. oszt. rendőrkapitány, 2 II. oszt. aljegyző, 3 számvevő, 1 II. oszt. mérnök, 1 ellenőr, 1 vágóhídi igazgató, 1 közgyám, 3 orvos, 1 I. o. rendőrségi fogalmazó, 1 segédmérnök.

b) kezelő és segédszemélyzet tagjai:

1 kataszteri nyilvántartó, 4 I. osztályú adótsizt, 1 II. oszt. adótsizt, 2 számtisz, 2 kiadó, 1 iktató, 1 műszaki tiszt, 2 rendőrbiztos, 1 irodatiszt, 5 írno, 5 végrehajtó, 1 városgazda.

c) osztályba nem sorozott városi alkalmazottak:

1 kórházi igazgató-főorvos, 3 osztályvezető főorvos, 2 alorvos, 1 kórházi gondnok, 1 ellenőr, 1 főkertész, 2 kertész, 1 utmester, 1 számgyakornok és 5 szülésznő.

A közgyám előadói teendőkkal bizatik meg.

Ami a városi alkalmazottak javadalmazását illeti, irányadó az 1912. évi LVIII. t. c.; mindenki abba a fizetési osztályba tartozik, amelybe a törvény sorozza és minden osztályba sorozott új (akár választott, akár kinevezett) alkalmazott, azon fiz. osztály legalacsonyabb fizetési fokozatába kezdi szolgálatát, amelybe a törvény sorozza. Átmenetileg azonban elhatározza a törvényhatósági bizottság, hogy amely javadalmazások eddig a régi szervezési szabályrendelet, vagy közgyűlési határozat alapján valakinek jár, az senkinek el ne véssék. Az előlépés ideje a XI—IX. fizetési osztályokban 4 év, a VIII., VII. és VI. oszt. 5 év. Az a városi alkalmazott, aki a részére megállapított fizetési osztályban legalább 15 évi tényleges szolgálatot eltöltött, a legközelebbi magasabb fizetési osztály 3. fizetési fokozatának megfelelő fizetési pótlékban részesül, további előmenetelnek azonban ezen magasabb fizetési osztályban helye nincsen. Azok a XI-től bezárólag a IX. fiz. osztályba sorozott városi alkalmazottak, akik az eddigi közgyűlési határozatok alapján magasabb fiz. osztálynak megfelelő lakbérpótlékban is részesültek, ezen pótlékukat tovább is megtartják. A magasabb fizetési osztály 3. fiz. fokozatának

megfelelő pótlék szolgálati pótlék jellegével bir, tehát fizetés természetű és nyugdíjba is beszámítható.

A mindenkor polgármesternek kétszer kettőezer korona működési pótlék állapított meg, oly módon, hogy az első 2000 korona hivatalbalépésétől, illetve a hivatalos eskü letételétől kezdve, a második kettőezer korona pedig polgármestersége ötödik szolgálati évének betöltésétől kezdve jár. A jelenlegi polgármester 2400 K működési pótléka 5 évi polgármesteri szolgálatával 4000 K-ra egészítetik ki és az ő személyére nézve ezen 4000 K nyugdíjba beszámítandó személyi pótlék jellegével bir.

A polgármesterhelyettes 1800 K, a főkapitány 1300 K, a főjegyző, a tanácsnokok, árvaszéki elnökhelyettes, főmérnök 1200—1200 K, az I. rendőrkapitány és I. mérnök 1000—1000 K működési pótlékokat élveznek és pedig a főmérnök és I. mérnök oly módon, hogy a főmérnök 2400 K napidíjállányából 1000 K, az I. mérnök 1600 K napidíjállányából 600 K kihasználtatik és 400—400 K-val kiegészítetik és így a főmérnök 1600 K, az I. mérnök 1000 K napidíjállánya marad. Ezen pótlékok működési pótlék jellegével bírnak, miért is fizetés természetűek nincsen, nyugdíjba be nem számíthatók.

Az 1913. évi költségvetéssel szemben felmerülő nagyobb pótlékok 1913. évi július 1-től járnak és az ezen címen a folyó évben felmerülő több kiadás a költségelőirányzat előre nem látható kiadások című rovatból fedeztetik.

Az egyes állások átszervezéséből és új állások szervezése folytán előálló több kiadásra nézve a városi tanács utasítatik, hogy azokat az 1914. évről szerkesztendő költségelőirányzat alá illessze be és ezen állások 1914. évi január 1-én léptetendők életbe.

A főkapitány 200 K kocsialánnya megszüntetett, mert célszerűbbnek látszik, a többi tisztviselőkhöz hasonlóan, ha a tıvar természetben áll rendelkezésre. Mindazon helyekhez, hová villamos vasut jár, az összes alkalmazottaknak a bérkocsi helyett lehetőleg a villamos vasutat kell használniok. Az I. o. rendőrkapitány 1 ló tartására van igénye. A számgyakornoknak a városnál eltöltött két évi szolgálat után 400 K lakbér jár. A jelenlegi főkörtész, mint osztályba nem sorozott városi alkalmazott, 2400 K-ban megállapított fizetéséből 4 év eltelte után a IX. fiz. osztály 3. fiz. fokozatának megfelelő fizetés élvezetében lép és innen öt évenként ezen fizetési osztály 1. fizetési fokozatának megfelelő fizetésig lép elő. A jelenlegi főkörtész a IX. fiz. osztályban megfelelő lakbérilletmény illeti meg. A főkörtész 1 évi próbaszolgálat után a polgármester fogadja fel és véglegesítés esetén csak fegyelmi uton bocsájtatható el, magánmunkálatot csak a polgármester engedelmével fogadhat el. A kertészek illetményeit megállapodás szerint a városi tanács állapítja meg.

Ezen határozat folytán a következő illetménytöbbletek fedezendők az 1913. évben: A polgármester f. évi szeptember hóban tölti be szolgálatának 5. évét, tehát f. évi október 1-től kezdődőleg megilleti a második 2000 K pótlék és miután régi működési pótléka 2400 K-át tett ki, az 1600 K évi több kiadás egy negyed része, vagyis 400 K több kiadás esik az 1913. évre. A polgármesterhelyettes, a főkapitány, főjegyző, árvaszéki elnökhelyettes, főmérnök, I. oszt. rendőrkapitány és I. oszt. mérnök magasabb pótlékának fele, vagyis 1450 K és a főkörtész, valamint a gazdasági intéző magasabb illetményeinek fele, vagyis 440 korona.

Az I. oszt. rendőrségi fogalmazó és két rendőrbiztos pótlékai folyó évi január 1-től kezdődőleg (mert e pótlékok már előző közgyűlési határozaton alapulnak) $280 + 280 + 280 = 840$ K, ez utóbbi összeg nem új kiadás, hanem csak azért kell fedezetéről gondoskodni, mert a f. évre szóló költségelőirányzathól tévedésből kihagyattak.

Végül a VIII. és VII. fizetési osztályban, miután saját osztályukban a 15. szolgálati évet meghaladó ideig szolgáltak, Profuma Béla polgármesterhelyettes és Forster Géza tanácsnok a VII. fiz. osztály 3. fizetési fokozatának megfelelő pótlékban részesül f. évi július hó 1-től, mi 400 K-át tesz ki, összesen

tehát fedezendő az 1913. évben $400 + 1450 + 440 + 840 + 400 = 3530$, azaz három-ezeröttszázharminc K, mely több kiadás a f. évi költségelőirányzat előre nem látható kiadások című rovatából fedeztetik, a jövő évben pedig a többkiadások a költségelőirányzatba felvételni rendeltetnek.

Elhatározza továbbá a törvényhatósági bizottság, hogy rendes közgyűlés minden évben hatszor tartandó, január, március, május, június, szeptember és november hóban köznapokon. A polgármester helyettesére vonatkozó rendelkezések oly módon változtatandók meg, hogy a főjegyzőhelyettes polgármesterré nem választható meg, de a polgármester és helyettesének egyidejű akadályoztatása esetén a polgármesteri teendőket a főjegyző látja el. E rendelkezés célja az, hogy a főjegyzői állás, mely szinte pótlékkal megkülönböztetett magasabb állás és második helyettese a polgármesternek, ne essék össze az I. polgármesteri helyettesi állással. A tanácsnokokat az egyes ügyosztályok vezetőjévé a polgármester a polgármesterhelyettes és a főjegyző meghallgatásával jelöli ki. A községi bírói teendőket a közgyűlés által e célra rendelt tisztviselő látja el, helyettesét szinte a közgyűlés rendeli ki, e teendőket a rendőrségtől elvételnek. A polgármester által a szervezési szabályrendelet alapján elkészíteni rendelt évi jelentés — miután az az időközi jelentések ismétlése — mellőzendő.

Mindenkinek az állami tisztviselőkre nézve az illető fizetési osztályra megállapított napidíj jár és arra a napidíjra van igénye, amely megfelel annak az osztálynak, melybe a törvény, vagy szabályrendelet alapján sorozva van. A magasabb fizetési osztályban megfelelő pótlék élvezete magasabb napidíjra nem jogosít. A szabályrendelet azon rendelkezése, hogy rendkívüli körülmények által indokolt esetben a magasabb szállás és kocsibérelket a közgyűlés megtérítheti, mint a gyakorlatban be nem vált rendelkezés törlendő, hanem helyette kimondja a törvényhatósági bizottság, hogy ünnepélyes alkalmakkal, valamint Bpest székesfővárosba való kiküldetések alkalmával, ugyancsak Horvátország és az ország határain kívül a napidíj kétszerese jár. A hidhoz és ahhoz tartozó raktárakkal kapcsolatos teendők ellátásáért napidíj nem jár. Szolgát ünnepélyes alkalmakkal csak a polgármester és oly tisztviselő vihet magával, aki küldöttséget vezet. Az építési szabályrendelet alapján történő kiállításokról az építési szabályrendelet intézkedik.

Hivatalos ügyekben felvilágosítást csak a polgármester és ügyosztály-főnökök adhatnak. Tilos a városi alkalmazottaknak díjazásért beadványokat készíteni. Hatósági orvosnak — ideértve a közkórház orvosait is — tilos magángyógyintézetet nyitni. A tanácsnoktól az 1883. évi I. t. c. 3., 4. és 5. §-ban megállapított minősítés kivántatik meg, ugyanilyen minősítés kivántatik a községtől, a minősítésre vonatkozó rendelkezés a jelenlegi alkalmazásban levő tanácsnokokra nem vonatkozik.

A VI. és VII. osztályba sorozott tisztviselőknél, továbbá a tisztí főorvos, a kórházi igazgató-főorvos, I. oszt. rendőrkapitány és I. mérnöknek hat heti, a többi VIII. és IX. fizetési osztályba sorozottaknak négy heti és a X. és XI. osztályba sorozottaknak három heti szabadságra van igénye. A magasabb osztályban megfelelő pótlék élvezetével hosszabb szabadság nem jár. A többi városi alkalmazottaknak a polgármester két hetnél tovább nem terjedhető szabadságát engedélyezhet. Nyugalmozott tisztviselő fizetéselőleget nem kaphat, ezenkívül a törvény által előírt módosítások a szabályrendeletben keresztül vezetendők.

A tanács utasítatik, hogy valahányszor olyan állás üresedik meg, melynek beszüntetésé tételes törvény nem teszi lehetővé, a pályázat kiírása előtt tegyen a törvényhatósági bizottságnak jelentést, hogy a közgyűlésnek alkalma legyen az illető állás esetleges beszüntetése ügyében határozni.

Nem ugyan szorosan a szervezési szabályrendelettel, hanem inkább a tisztviselői fizetések rendezésével kapcsolatban javasolja a bizottság, hogy a jövedéki hivatal mindama alkalmazottainak, kiknek természetbeni lakásuk nincsen, eddigi fizetésük 15%-a járjon lakbér-

illetmény fejében. A jövedéki hivatal főnökének állása egyelőre ne töltessék be, hanem tétessék arra nézve kísérlet, hogy a jövedéki hivatal főnökének teendői a jövedéki hivatal ellenőrző adó- és pénzügyi tanácsnok által látassanak el, a lakbér megállapításával járó kb. 3000 K-át kitevő többkiadás így fedezetet talál a jövedéki hivatal részére a f. évben előírányzott 3800 K-nyi javadalmazásból.

A jövedéki hivatal pénztárnoka, kezelőtisztje és 2 ellenőrének állása állandósították oly módon, hogy ezek az alkalmazottak csak fegyelmi uton legyenek elbocsájtathatók és a nyugdíjintézménynek tagjai közé vétesenek fel olyképen, mintha annak már az 1908. évtől kezdve volnának tagjai, ezen évtől kezdve kötelesek a 2% nyugdíjárulékot a 25%-os nyugdíjárulék levonása után a városi nyugdíjalap javára befizetni.

Az ujvidéki tüdőbetegdondozó egyesület közgyűlése.

A tüdőbetegdondozó egyesület f. évi július 10-én d. u. 5 órakor dr. Szlezák Lajos orsz. képviselő elnökele alatt igazgatóválasztmányi gyűlést tartott. Az igazgatóválasztmány dr. Szlezák elnöki előadás alapján egyhangulag elhatározta, hogy N. Nemessányi Adélt korán arany érdemkereszttel történő legfelsőbb kitüntetése alkalmából, mint igazgatóválasztmányi tagot, örömmel közönlte és erről jegyzőkönyvileg értesíti.

Ezután dr. Wagner Károly tisztí főorvos, egyesületi orvos tartott beszámolót az intézetnek a folyó felévben kifejtett működéséről. Az írásba foglalt beszámoló főbb pontjai a következők:

Felmenti, hogy a belügyi kormány az idén rendeletet bocsátott ki, amellyel kötelezi az orvosokat, iskolai és intézeti igazgatókat, hogy a súlyos tuberkulózisban szenvedő betegeiket, növendékeiket, esetleg tanulókat jelentsék be a hatóságnak, ugy mint az más fertőző beteggel történik és a hatóságot kötelezi, hogy lehetőleg a tüdőbetegdondozók közreműködésével gondoskodjék a beteg kioktatására és elkülönítéséről, lakváltozás, vagy halál esetén pedig kötelezően írja elő mindenütt az egész országban a lakás fertőtlenítését. Örömmel kell ezt a rendeletet üdvözölni, mely lehetővé teszi a beteg mind feltalálhatni és a helyzethez mérten segílyt nyújtani. A főorvosi hivatal a tuberkulózisnál lakásfertőtlenítést már régen végez és az általa készített szabályrendelettervezetben a tuberkulózis bejelentését is kötelezőleg írta elő.

Az egyesület működésének nagyobb propagálása érdekében még az elmúlt év utolsó havában az orvosokat körlevélben kérte fel segílyre szoruló tüdőbetegek közlésére — meg kell állapítani, hogy negatív eredménnyel. A folyó évben pedig Ujvidék összes tanítóit kérte meg, hogy a gondozásra szoruló, sápadt, görvényes, esetleg sokat köhögő tanulók figyelmét hívják fel a tüdőbetegdondozóra, amely megfelelő esetben nyári kihelyezésükről akar gondoskodni.

Miután az egyesület kimutatások a központi Liga lapjában, a „Tuberkulózis“-ban és egyéb szaklapokban is megjelennek, létezéséről más városok is tudomást szerezve, Brassó és Zombor főorvosai kértek alapszabálymintákat és működési tervezeteket, melyek felhasználásra átengedték.

A tuberkulózis ismeretének terjesztésére a németországi központi bizottság megfelelő falitáblát, továbbá figyelmeztető fali plakátokat adott ki; miután a táblát későbbi előadások alkalmával nem lehet nélkülözni, a német nyelvű plakátok pedig minálunk, a németajkuak által látogatott helyiségekben a propaganda ügyének jól szolgálnak; kéri az általa megrendelt falitábla és 25—25 db. fali plakát átvételét. A tuberkulózis legutóbbi száma közli, hogy dr. Okolicsányi-Kuthy szerkesztésében magyar nyelvű két fali tábla is jelent meg, 2—2 kor. árban, melynek beszerzésére szintén kéri az igazgatóválasztmány felhatalmazását.

Az iskolákban a köpködés megakadályozására, illetve a köpködés hygiénájának megtartására legcélszerűbbek a megfelelő magaságban a falra erősített köpödedények, kér felhatalmazást arra, hogy egy ilyen köpö-

dényt 6 K árban beszerezhesen és valamelyik iskolának használat és gyakorlati kísérletezés céljából kiadhasson.

A folyó évi május hóban az egyet működési köre újból bővült; egy mérsékelt beteg 9 éves fiúcskát sikerült az ujvidéki szülőkörökön elhelyezni, ahol 4-5 hónapig fog maradni és remélhetőleg teljes gyógyulást fog ott elérni. Még inkább szükséges volna több veszélyes környezetben, zsúfolt lakásban élő sápadt, vérszegény gyermekek ilyen szülőkörökre való kihelyezése, de a gondozó szülők felszólítás dacára nem jelentkeztek és meg kell várni, míg az egyet kihelyezésének, továbbá próbtí fizetésének híre jobban elterjed a telepeken. Nem kélti, hogy még ez év folyamán sikere lesz a vállalkozásnak és kéri az igazgatóválasztmány azon tagjait, kiknek módjukban van lakosságunk e részére hatni, hogy befolyásukat ott érvényesítsék.

A tuberkulózis terjesztésében a legfőbb szerepe jutván a lakásnak, a gondozottak lakásvizsgálatait javítani, a bennük uralkodó zsúfoltságot megszüntetni a legfőbb gondoskodás tárgyát képezi. E tekintetben már az egyet rövid működése alatt is 2 6-8 tagu családnak teszi lehetővé lakbérsegéllyel a tágasabb lakás bérletét, egy családban, ahol két kezdeti stádiumban levő fiatal leány lakott szüleivel együtt egy szobában, a szülőket a konyhába telepítve, az elég tágas szoba a leányoknak tartatott fenn és a lakáshoz még egy konyha béreltetett. 2 esetben egy 8 és egy 6 tagu családnál a fáradozás eddig sikertelen, először mert közepes kétszobás lakások, a helyvárosi drága levegőtlen udvari lakásokat kivéve, kijebb alig vannak, mindenütt az egy szoba-konyhás típus uralkodik, másodsorban, mert a sokgyermekes családokat egyáltalában ritkán tűrik meg jobb házban. Ez a körülmény vezetett arra a gondolatra, nem volna-e jó ilyen lakásokat kerestetve, egynéhányat az egyet céljaira állandóan lefoglalni. Ha megfelelőek találtnak, úgy az igazgatósági választmányunk annakidején bejelentetnek.

A második igen nehéz kérdés a gyógyítható betegeknek szanatóriumi elhelyezése. Az ingyenes helyek túljegyzettsége, a legmagasabb protekciók szükségese az ilyenek elnyeréséért, eddig lehetetlenné tette egyetlenegy intézeti betegnek ingyenes elhelyezését. Azért a legutóbbi esetben az expedienshez fordult és erre vonatkozólag kéri az igazgatóválasztmány jóváhagyását és felhatalmazását a jövőre is, hogy 6 heti szanatóriumi ápolás 210 kor. költségeinek viselését vállalta a tüdőbeteggondozó egyet nevében, míg ezután vagy a fél maga szerzi meg az ápolási költségeket, vagy pedig a szanatórium időközben megüresedő ingyenes helyre helyezi át a beteget. A betegek elhelyezése ügyében *Piukovichné* öngyógyasága szives közbenjárására talán nemsokára alkalma lesz a József szanatórium egyesület egyik főorvosával személyesen találkozva, esetleg módot találni az elhelyezések gyorsítására.

A betegnek gyógyításával a tüdőbeteggondozó csak kivételesen, arra alkalmas esetekben foglalkozik; ilyen eset van ezidőszent 3, aki tuberkulizáltosokat kap jó eredménnyel. Egyébként gyógyszersegélyt nyújtott többeknek a helyi és budapesti gyógyszereszek által felajánlott szerekből. A természetbeni segélyezés tej, kenyér, hus alakjában nyújtott részünt betegeknek, részint betegek segélyre szoruló családtagjainak, különösen gyermekeknek. Betegápolási cikkekből forgalomban van 10 szobaköpcsés és 3 zsebcsésze, minden beteg a váladék desinfiálására és megsemitésére ki lett tanítva.

Az igazgatóválasztmányunk mult évi megbízása egy beteglátogató felfogadására ezideig tárgytalan volt, de most már a gondozottak számának emelkedésével, ellenőrzés szempontjából szükségessé válik és így elsősorban a munkásbiztosítópénztár beteglátogatójával tárgyalni, aki egyelőre havi 12 koronáért június elsejével átvállalta a beteglátogatót. A folyó 1913. évre szóló államsegély, valamint Ujvidék város ezévi segélye is kiutaltatott.

Végül még kéri, hogy a betegek súlyláztozásainak megállapítására, ami az elért eredmények mérlegeléséhez igen fontos, engedje meg az igazgatóválasztmány, hogy egy sze-

mélymérleget, melynek ára 40 kor., beszerezhesen.

Dr. Wagner ezen jelentését az igazgatóválasztmány figyelemmel hallgatta és neki az összes felhatalmazásokat megadta.

Ezután ugyancsak dr. Wagner előterjesztése alapján az igazgatóválasztmány elhatározta, hogy *Ripp Teréz* a békéscsabai szanatóriumba elhelyezi és a felmerülő 3 havi ápolatásért járó díjakat egészben viseli.

LAPUNK július és augusztus hónapokban — mint eddig is — hetenként egyszer, (vasárnap) de kettős terjedelemben jelenik meg.

Szerkesztőségi hír. Dr. Mayer Oszkár felelős szerkesztőnk idvölléte folytán hazakeresztéig a szerkesztői teendőket Piukovich Sándor dr. h. szerkesztő felelős szerkesztői minőségben fogja ellátni.

HIREK.

A miniszterelnök távirati köszönete a munkapárt elnökehez. Gróf Tisza István miniszterelnök családi gyászra alkalmával küldött részvétnyilatkozatra a következő sürgönyt intézte Grossinger János pártelnökhöz:

Nagyságos GROSSINGER JÁNOS pártelnök urnak

UJVIDÉK.

Súlyos családi gyászom alkalmával kifejezett szíves részvételért fogadja a pártelnök ur és tolmácsolja kérem az ujvidéki nemzeti munkapártnak hálás köszönetemet.

Tisza.

Rendőrtisztviselői kongresszus. A magyarországi rendőrtisztviselői Győrött tartották meg országos kongresszusukat, mely alkalommal az ujvidéki rendőrséget *Payerle Nándor* főkapitány képviselte. Kiemelendőnek tartjuk, hogy a kongresszus elfogadta *Payerle Nándor* főkapitány azon indítványát, mely szerint a jövő évi kongresszus Ujvidéken tartassék meg. Ezen indítványhoz hozzászólt *dr. Miskolczy László*, a belügyminiszteriumba berendelt rendőrtanácsos s a maga részéről a legmelegebben támogatta a kongresszusnak Ujvidéken leendő megtartására vonatkozó indítványt, mert ezen délvidéki város a legutóbbi időben az egész ország meleg érdeklődését vívta ki és mert különleges viszonyainál fogva sok tanulságos tapasztalatot gyűjthetnek a rendőrségek vezetői. Az indítvány nagy lelkesedéssel emeltetett határozattá.

Tanárok áthelyezése. Az ujvidéki kir. kath. főgimnáziumnak négy tanárát helyezi el a kultuszminister egyszerre — négy felé. És pedig: *Hausehka Márton* Pancsovára, *Hofmann Mátyás* Lőcsére, *dr. Piukovich Sándor* Besztercebányára és *Szabó Lajos* Losoncra. Ujvidékre két tanárt helyeztek: *Bál Jeromost* Lőcséről és *Engyel Ferencet* Máramarosszigetről. — A közoktatásügyi miniszter dr. Nagy László temesvári főreáliskolai tanárt a zombori állami főgimnáziumhoz és *Xantusz Gábor* zombori állami főgimnáziumi tanárt a temesvári állami főgimnáziumhoz helyezte át.

Szabadságolás. *Fodor Mihály* kir. tan., pénzügyigazgató mult csütörtökön kezdte meg hatheti szabadságát. A szabadságidő alatt *Vajna József* p. ü. tanácsos helyettesíti.

Uj szegedi főügyész. A király *dr. Szász Jván* tordai törvényszéki elnököt szegedi főügyésszé kinevezte.

Bírói kinevezés. A király *dr. János Imre* lugosi törvényszéki aljegyzőt, akik 2 év előtt még törvényszékünk jegyzője volt, törvényszéki bíróvá nevezte ki a lugosi trvszékhez.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminister *Örvös János* óbecsei kir. járásbírói áthelyezte Szolnokra törvényszéki bírói minőségben. Az új törvényszéki bíró a jövő hónapban foglalja el új hivatalát.

Kinevezés. A király *Villy Mihály* zombori törvényszéki jegyzőt ugyanezen törvényszékhez albíróvá nevezte ki.

Uj jegyző. *Rózsa Dezső* körtési jegyzőt, ki Óbecsén is mint hely. működött, Kerényen községi jegyzővé választották meg.

Zsinati képviselők választása. A cservenkai ág. hitv. ev. egyházközség az egybehívandó országos zsinat képviselőitül a bácsi ág. hitv. ev. egyházmegye teljes elnökségét választotta meg egyhangulag és pedig: *Wagner G. Adolf* újverbási főesperest, *Dedinszki János* dunagálói lelkész, alesperest, *dr. Lebach László* egyházmegyei főfelügyelőt és *Kis Gyula* óverbási jegyző, másodfelügyelőt.

Szenzációs kettős footballmérkőzés lesz vasárnap július hó 20-án az UTK. pályáján, mikor is Ujvidék sportközönsége tapasztalhatni fogja az UTK. sportéletének erős izmosodását mert vasárnap négy UTK. csapat áll ki, amely körülményt bármely fővárosi egyesület is megirigyelheti tőlünk. $\frac{1}{2}$ órák az UTK. sok diésőséget szerzett I. csapatának az UTK. I. b. csapatával való mérkőzése fog követni. A négy csapat szenzációs mérkőzése iránt sportkörökben még nem tapasztalt meleg érdeklődés mutatkozik. A belépődíjak a régi ósós propogandaárak: Ütőhely 1 kor. állóhely 60 fill. diák hely 30 fillér.

Könyvtármegnyitás. Az Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör ezúton adja tudtul az igen t. partoló tagjainak, hogy július hó 17-én nyitja meg könyvtárát. Könyvtár órák minden kedden és csütörtökön este 8 órák a helyiségben, Mozi udvar. Könyvet ajándékoztak, N. Sándor 37 drb. Kovács János 3 drb. Székely Imre 24 drb. Fogadják a m. t. adakozók hálás köszönetünket. Kojov Otta János könyvtárnok.

Bácskai Mathuzsálem. Adán a napokban halt meg *Rubinstein Manó* egykori kereskedő, aki 103 évet élt.

Ügyvédi kamaráinkból. A szabadkai ügyvédi kamara dr. Kassai Gyöző ügyvédet Palánka, dr. Stein József ügyvédet Baja, dr. Peczarszki Branisláv ügyvédet Zenta, dr. Schweiszugt Jakab és dr. Lipkovics Márk ügyvédek Zombor székhellyel az ügyvédek lajstromába folytatólag felvette.

Atletikai verseny. Az Ujvidéki Atletikai Club f. évi augusztus hó 20-án nagy országos atletikai versenyt rendez, melyre a legvalószínűbb atletákat hívta meg s már nagyjából készítették is. Itt említjük még azt is, hogy a polgármestertől sikerült a pályát megkapunk s a jövő hét folyamán már megkezdődnek a munkálatok s evvel egyidőben megalakult újból az UAC. footballcsapata s már e hó 20-án, vagy 27-én nyilvános mérkőzést is tart.

Hirlapelárusítási engedélyek. A sajtótermékekkel való hűzálás valamint azoknak utcákon és nyílt tereken való árusítás tárgyában a m. kir. belügyminiszter által 136 000/V-a. 1913. sz. alatt kibocsájtott rendeletre az „Általános Beszerzési és Szállítási Részvénytársaság” hirlaposztálya kérelmének részben helyadatott, amennyiben megadott az engedély arra, hogy a „Nap”, a „Polgár”, a „Budapest”, a „Kis Újság”, az „Est”, az „Ujlap”, az „Ejnye be jó” és „Fidibusz” című naponta, illetőleg hetenként megjelenő politikai napilapokat Ujvidéken 1913. évi július hó 1-től 1913. évi szeptember hó 30-ig bezárólag utcákon, tereken s házakban árusítsa: a „Népszava” című napilap utcán és házakban eladását, illetőleg az engedély megtagadtatik, mert az említett lapban a közügyeket vezető és intező s a közéletben szereplő személyek durva megtámadása és ok nélkül való sértegetése ugyszólván napirenden van és mert a hatóságok iránti kötelességet ellen is igen sokszor vét, ami a közrendet veszélyezteti, mely okból legalább az utcai elárusítás által biztosított tulságos elterjedést korlátozni kellett. Kötelezetik kérelmező, hogy az egyes hirlapszámokat naponta, elárusításuk megkezdése előtt bemutassa. Figyelmeztetik egyuttal, hogy hirlapok és folyóiratok hűzálás utján utcán és nyílt tereken való terjesztésével csak az foglalkozhatik, akiknek a városi rendőrkapitányság „Újságelárusítási igazolványt” állított ki.

Hivatásának áldozata. Végzetes kimenetelű szerencsétlenség történt f. hó 15-én a hódsági vasuti állomáson. *Mészáros Antal* zombori vasuti fékező a nevezett napon Zomborból Hódságra utazott. Az állomáson a kocsi összeállításra folyt és ezuttal Mészáros két kocsit összekötözte közé került. A fékező oly súlyos természetű belső sérüléseket szenvedett, hogy hazaszállítás közben az uton meghalt. Mészáros még csak 50 éves volt és özvegyén kívül még két kiskora árvát hagyott hátra.

Kinevezés. Bács Bodrog vármegye és Zombor szab. kir. város főispánja Vukov Béla jogszigorítót, boldogaszonyfalvi lakost. Vukov Jakab községi jegyzőt főispán vezetésében gyakoronokká nevezte ki és szolgáltatásra a vármegye alispánja mellé osztotta be.

Közigazgatási bizottsági ülés a megyénél. A vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 4-én tartotta meg a rendezett havi ülését legifjabb Szemző István főispán elnöklése alatt. Dr. Spitzer István főorvos jelentése szerint a közegészségügyi viszonyok javultak. A törvényben megbetegedett 71 egyéntől 31 meggyógyult, 8 meghalt, ápolás alatt maradt 32. A kanyaró 67 esetben jelentkezett, gyógyult 41, meghalt 1, maradt 22. Szamárburut Turján nagy mértékben lépet fel, emiatt zárva tartják az óvodát; 65 gyermek közül 54 betegedett meg. Difteriában 20 megbetegedés történt, ebből gyógyult 19, maradt 1. Hastífuszban 3 megbetegedés történt. Vitányi József p. ü. tanácsos, pénzügyi, helyettese jelentése szerint a vármegye területén egyenes adóban 168,725 korona, fogyasztási és italdobban 119321 kor. folyt be. Sztankovits György műszaki tanácsos jelentése szerint az állami és törvényhatósági közutak és az azokon levő műtárgyak állapota általában kielégítő. Pető kir. s. tanfelügyelő jelentése szerint a vallás-és közoktatásügyi miniszterium az 1913. évi XVI. t.-c. alapján a községi és felekezeti tanítóknak részére a magasabb államszolgálatok folyósítását már megkezdte s e címen múlt hónapban 47900 kor. többlet utaltatott ki. Gramling Kornél kir. ügyész jelentése szerint, a zombori tszékfi fogházban a rend és tisztaság példás, valamint az apatini, hódsági és kuta járásbírói fogházakban, ugy a rend és tisztaság, mint a fegyelem és közbiztonság kifogástalan.

Uj jegyző Bácsföldváron. Hétfőn volt Bácsföldváron az üresedésben volt községi adjójegyzői állás betöltése. A képviselőtestület tagjai teljes számban jelentek meg és erősen készültek a szavazásra, mert két erős párt állt egymással szemben. Dr. Balaton Gyula főszolgabíró megnyitván a közgyűlést a község jól felfogott érdekére hivatkozva kérte a választás megejtését. Bejelentette, hogy 16 pályázó van s azok neveit felolvassa, kifelentette, hogy kandidáló jogával nem kíván élni, szabad folyást enged a képviselőtestület akaratának és elrendelte a választást. A főbíró liberális kijelentése kellemes tetszést szült a képviselőtestület tagjai körében. A szavazás eredményeként csakhamar kihirdette a főbíró, hogy adjójegyzővé Maletásky György nádaljai aljegyző választotta meg. Utána legtöbb szavazatot kapott Aradszky I. szttamási aljegyző.

A sorozás eredménye Bácskában. Bács megyében az idei sorozások f. évi március hó 1-től április hó végéig terjedő időben tartattak meg. Összeírva és felhíva volt az egész vármegye területén és mindhárom korosztályban összesen 13340 ebből tényleg megjelent 10158

besoroztatott:
mindkét újonc jutalék javára fentartással 4194
póttartalékba 184
összesen 4368
s így a hadképesség 43%-ban állapítható meg, ami feltétlenül kedvező eredmény.

A Tegetthof. A napilapok hozták hírül, hogy a D. G. Társaság Tegetthof nevű hajójára Vidinnél román katonák rálóttek, amint Galacraól Budapest felé haladt. A Tegetthof hajó csütörtökön délelőtt 9 órakor ért Titledre s a hajó kapitánya is kijelentette, hogy az bizonyos, hogy a hajóra rálóttek és két utas megsérült, de hogy kik részéről és minő céllal történt az inzultus, az teljes bizonyossággal nem állapítható meg.

Tömeges „doktorra” avatás. Ötszáznyolcvanötzör fogtak kezét a budapesti tudományegyetem dísztermében a rektor, négy fakultás dékánja és százötvenhárom doktorra avatott egyetemi polgár. A tanév utolsó szombatján 117 ifju ember távozott az egyetem falai közül dr. betűivel gazdagabban, dagadó büszkeséggel. A 117 közül óriási többség a jogász: 103, kiket részben a jog, részben az államtudományok doktorává avattak. Kilenc ifju ember a filozofia doktora lett, négy az orvostudományoké és csak egy a teológiáé.

Felhőszakadás, jégverés. A gyönyörű természéllátást országsherte felhőszakadások, árvizek, jégverések rongták el. Vármegyénk területén is óriási károkat okozott már az abnormális időjárás. A folytonos esőzés hátráltatja az aratási munkálatokat, a learatott gabonát pedig a rothadás veszedelme fenyegeti. A jégeső Zombor, Szabadka, Széphiget, Szilbács, Kula, Óbecse, Sztapár községek határaitban vitt végbe nagy pusztításokat. A legtöbb helyen a kukoricát annyira leverte, hogy alig maradt a föld felet pár arasznyi szára, a gabonát pedig feltöresen kiespélte. A tartós esőzés a szőlőkben is nagy károkat okozott.

Agyonrugta a ló. Szalonszki János överbácsi 13 éves béresgyereket egy ló itatás közben úgy megrugta, hogy rögtön meghalt.

Súlyos leszámolás Virág Péter és Grujity Szteván nádaljai lakosok régóta egy lánynak udvaroltak, ezért közöttük a barátság nem volt a legjobb. Mindegyikük palástolta a féltékenységet, míg e héten egy koresmában találkoztak és sörözés közben egymással le akartak számolni. Természetesen ilyen leszámoláshoz a bieskát veszik, így Grujity Virág hátába markolatig döfte nagy bieskáját, kit vértől borítva vittek haza, Grujityot pedig a csendőrség vette pártfogásába. A sérülés igen súlyos, úgy látszik, hogy a leszámolásra mindketten ráfizetnek.

Öngyilkosság. Csurmán Sámuel bácskosuthfalvi gyümölcskereskedő a pacseri szőlők között föbe lőtte magát. Azonnal meghalt. Végzetes tettének okát nem tudják.

Ötvenzer korona ára hamis váltó. A zombori törvényszék hétfőn tárgyalta Jendesz Péter szenttamási lakos bínpötret, aki a szenttamási takarékpénztártól ötvenzer koronát esalt ki hamis váltókkal. A törvényszék három esztendei fegyházra ítélte a vádlottat.

Halál a vonat kerekai alatt. Mészáros Mihály bajai mozdórr, ki csak két hét előtt esküdtöt örök hűséget ifju menyaszonyának, a pályatesten járt, hogy ellenőrizze, vajjon minden rendben van-e a pályán. Mikor utját befejezte, visszaült és pedig szerencsétlenségére a sinek között. Közben Baja felől Bártaszék felé robogott a személyvonat. A boldogtalan ember csak későn hallotta meg a vonat zakatolását és a mozdonyvezető is későn vette észre, hogy a pályatesten ember halad. Késő volt már a fékezés és a pályaőr nem menekülhetett el. A vonat irtózatos erejével keresztül gázolt a szerencsétlen emberen, szétrontolta agyvelejét, mely szerte fröcsent a földön, a sineken és a mozdony kerekkein. Általános nagy vészvét mellett temették el.

Öngyilkossági kísérlet. Barsi Mihály (Fekete) zentai lakos a napokban egész nap a koresmákat bujta és egyik vendéglőben kártyán elvesztette a pénzt. Ittan és szomoruan tért haza, ahol lefekvésre készült, de a pénz dröge nem hagyta nyugodni. Ekkor felesége elé állt és pénzt kért tőle, hogy visszanyerhesse az elvesztett pénzt. Felesége nyugalomra intette az izgatott embert. Ezen a férj annyira elkésereedett, hogy forgópisztolyt vett elő és az álla alá tartva elsütötte. Felesége a durranás hallatára befutott a házba, de akkor már a férje a földön nyoszörgött. Orvost hívtak hozzá, aki megállapította, hogy a golyó célt tévesztett, nem hatolt a fejbe, hanem a nyakcsigolyában megakadt. Beszállították a kórházba, hogy a golyót megkeressék benne s eltávolítsák. Állapota súlyos, de nem veszélyes.

Drágul a sör. Lassankint a folytonos ár-emelések leszoktatják az embereket az ivásról. A bor drágasága mellé most a sör drágításáról hallunk. Ugyanis a sörkartell elhatározta, hogy a sörárakat tizenöt százalékkal emeli.

A legkellemesebb szórakozóhelye városunknak jelenleg a *Čivolí* sétatéri remek mozgó, ahol nap-nap után a leggyönyörűbb slager műsor kerül bemutatásra. Az elmúlt héten gyönyörködhettünk az áldozatkész igazgatóság jóvoltából a „NORDISK” érdekesítő, nagy sikert aratott újdonságában, „*Lady Glane kalandja*” c. 3 felv. drámában. Pénteken, szombaton és ma ismét NORDISK újdonságban van részünk, bemutatásra kerül ugyanis egy kacagató 2 felvonásos humoreszk, „*A nők barátja*”, melynek főszerepét *Eise Fröhlich* és *Carl Alstrup* alakítják, ezenkívül még a „*Lotti és az örökösödő*” c. nagyhatású drámát emeljük ki. Az *Apollóban* szép műsor keretében „*A boldogság útján*” c. érdekesítő 3 felv. dráma és a „*Gwendoline*” c. hatásos dráma kerül bemutatásra.

Halalos szerencsétlenség a kendergyárban. Zink Mátyás hódsági lakos az ottani kendergyárban dolgozott. Munka közben ráesett a kötélkocsi és agyonnyomta.

A sajkászvezér. Sikopária Györgyrol, aki a sajkás község lakosai kárára százzámra követelt el szélhámosságokat, annak idején lapunkban is megemlékeztünk. Most, mint értesülünk, ozvosszakértők benyújtott szakvéleményükben kijelentik, elmebeteg és tetetteit felelőségre nem vonható. E szakvélemény alapján a vizsgálóbíró az eljárást beszűntette ellene és elrendelte szabadlábra helyezését. A sajkászvezér, ki Zsablyán telepszik le a rendőrség állandó megfigyelés alatt fogja tartai.

Életunt napszámos. Tikviecki Ágoston szabadkai lakos régóta betegeskedik. A napokban, míg a felesége a piacon járt, szobája ablakvasára felakasztotta magát. Egyik szomszédja észrevette az öngyilkosságot, levágta a kötélről az életunt embert, de akkor már halott volt. A mentők az öngyilkost a hullaházba szállították.

A jó hazafi. Lazarov Lyubomir zentai városi díjnok a múlt évi háborus időben betért este Bálint István zentai koresmájába és ezen szavakkal köszöntötte a koresmárost:

— Tudja-e bátya, mi újság? Megesonkították Prohazka konzult.

— Miért nem inkább Pasicsot, — kérdezte tréfálkozva a koresmáros.

— A díjnok erre így felelt:

— Már én csak jobb hazafi vagyok; és aztán a király személyét sértő kifejezésekkel illette.

Ezért a kifejezésekért a szegedi törvényszék, mert a beidézt tanuk is igazolták, hogy Lazarov az inkriminált kifejezést tényleg használta, királlysértést három heti fogházra ítélte el a jó hazafit.

Ragályos betegségek terjesztésében nagy szerepe van a házi poloskának. Ha ezen veszedelmes férgektől alaposan meg akarunk szabadulni, ugy a fővárosban már kipróbált és bevált „Löcherer Cimexin”-t használjuk, mert mindenütt használható, nem piszkít, szaga nincsen és nemesak a poloskát, de ennek petéit is nyomban elpusztítja. Svabot, ruszit, hangyát kiirtani, szörmeruhákat moly kár ellen megóvni csakis a „Löcherer Cimexinnel” lehet. Beszereshető: Herzog István gyógyszerertáiban Ujvidéken és a készítőnél „Löcherer Gyula gyógyszerésznél Bártfán.” 16-30

A veszedelmes szerelmes. Seibl Ferenc hódsági fonógyári munkás szerelmes volt Merkl Mária ottani gyári munkásnőbe. A leány azonban tudni sem akart róla, miért is a szerelmes ifju a napokban a gyárban megtámadta, majd agyonlövésselel fenyegette. A leány jelentette a veszélyes szerelmezt a csendőrség-nél. Az eljárás folyamatba tétetett a bíróságnal ellene.

Osárdai verokedés. Luluja András bajsai lakos egy ottani koresmában mulatott. Topolyai munkások szintén betértek oda pár üveg sörrre. Eleinte csendesen mulatoztak, később Luluja a közte és a cigányok közt támadt differenciákat bácskai virtus szerint súlyos sörsüvegekkel akarta elsimitani. A sörsüveg célját tévesztve egy topolyai munkást talált. A topolyaiak hasonló módon feleltek és civakodó Luluját a koponyáján mélyítetéek meg.

VIDÁM ESETEK.

Ki volt nagyobb? Aranyfjak ültek együtt hajnal felé az Elite-kávéházban és minden mulatságból kifogytan a mulatós multjúkról beszélgettek. Nagy züllések emlékeit frissített fel s ki ezt, ki azt a nagyarányú lumpolást mesélte el élénk színekkel, valószínűleg tulsásokkal keverve.

Egyik azt mondta:

— En egyszer egy hétig mulattam egy-folytában, anélkül, hogy aludtam volna.
A másik azzal dicsekedett, hogy egyszer egy bálon a szünóra közben öt üveg pezsgőt ivott meg.

A harmadik kilenc óra hosszat, pihenés nélkül táncolta a csárdást.

S már mindenki mesélt valami érdekeset a maga hősi multjától, csak egy fiatal ember ült még szótlannul, nagy látszik irigykedve hallgatta a többiek egymást lefőző dicsekedését. Egyszerre azonban kiderült az arca, diadalmasan föltekintett és kivágtja:

— En egyszer hazamentem.

Jószív. Egy ujvidéki uri családhoz új nevelő érkezett. A nevelőn mindenáron ki akarta magát tüntetni s akár kellett, akár nem, tanácsokkal látta el a rábizott kis leányt.

— Jóra és szépre kell nevelni a gyermeket — mondja a kis leány anyjának — s ezt úgy lehet legjobban elérni, ha nem általánosságban, hanem példákkal mutatunk rá a jóságra.

Délután volt s a szobalány éppen hozta az uzsonnát: két vajjaskenyeret. Az egyik a kis leányé volt, a másik a nevelőnéé. A kis leány már épen nyulat a kenyér után, amikor a nevelő gondolt egyet. Megfogta a kis leány kezét és azt mondta:

— Mit csinálna most, ha bejönne az ajtón egy szegény koldusasszony? Egy szegény koldusasszony, aki reggel óta nem evett és arra kéri magát, hogy segítsen rajta.

A kis leány gondolkodott egy kicsit, aztán hirtelen felvillanó tekintettel azt felelte:

— Oda adnám neki — a kisasszony vajjaskenyerét.

Ha az óra siet. Ujvidék egyik kedélyes és sokat tréfáló ügyvéde mesélte egy társaságban.

— Tegnap reggel, mielőtt tárgyalásra mentem, betértem egy Fő-téri órásboltba és egy aranyórát vásároltam. Új órámat zsebre dugva siettem a bírósághoz.

A tárgyalás folyama alatt meg akartam nézni, hány óra, benyultam a zsebembe. Üres volt. Rémülten és izgatottan folytattam a tárgyalást és alig ért az véget, rohantam vissza az óráshoz. Biztosan ott felejtettem.

— Kérem — szóltam a boltban ijedt arccal — nem maradt itt az óráim? Ugy-e hogy nem vittem el?

Az órák bámul.

— De kérem, hisz zsebre tetttem tenni az órákat. En láttam.

— En is úgy emlékeztem, — felelttem — de a törvényszéken már nem volt nálam...

Az órák válat vont, én pedig szomoruan mentem fel a lakásomra, hogy elmondjam a feleségemnek, milyen kár ért.

A szobámba érkezve ránéztem az íróasztalra és örömmel nagyot dobbant a szívem. Ott feküdt az íróasztalon az új aranyórám.

— De hát hogy történéhetett ez? — kérdezték a társaságban. — Hisz én nem mentem haza az órástól, hanem mindjárt a törvényszékre siettem.

— Nagyon egyszerű a dolog — felelt az ügyvéd mosolygva — az óra két órával sietett.

A szoba ára. Egy ujvidéki ifju a legújabb budapesti hotelben szállt meg. Szobájába érve, feltűnt neki, hogy nincs kifüggesztve az ajtajára a szoba ára. Rögötn meg is kérdezte a szobapincértől, hogy miért van az így.

— Kérem ez csak azért van, mert az igazgatóság nagyon figyelmes a vendégekkel szemben!

— Hogyan? Miért figyelem ez?

— Mert, ha ki volna függesztve az ár, a vendégek nem tudnának aludni.

A kibló. Az ujvidéki kávéházakban ismert alak az a művész külsejű fiatal ember, aki általában a kártyasztalok körül tartózkodik és kibicelésből él. Ez azt jelenti, hogy kártyázó emberek közelébe telepszik, megnézi, hogy melyik játszék szerencsében és aztán mellé ül. Amikor pedig a nyertes fölkel és távozik, szépen kikíséri és a kártyaszoba küszöbén kér tőle kibicépnzt, azon a címen, hogy ő hozta a szerencsét.

Elég jól el belőle.

A minap dolga volt, hát nem kibicelhetett. De másnap gondosan kifaggatta a pincérekét, hogy az előző napon ki volt a nyertes. Ehhez aztán oda is ment.

— Kérem — mondta neki — maga tegnap nyert husz forintot.

— Igen. No?

— Hát adjon belőle egy koronát.

A nyertes csodálkozva mondja.

— Hallja kérem. En már láttam sok olyan embert, aki máról-holnapra él, de meg olyat, aki máról tegnapra él nem láttam. Itt van belépti díjnak egy korona.

A kifüstölt végrehajtó. Egy telepi aszszony alaposan bevasárolt részletfizetésre az egyik rőfösületben. Néhány részletet le is fizetett, a többit azonban állhatatosan letagadta. A törelmét vesztett kereskedő bepörölte, a pórt megnyerte s mivel az adós ekkor sem fizetett, végrehajtót küldetett a nyakára. Amikor a végrehajtó betzpant a házba, csak a férjet érte otthon.

— Baj van, Gábor bátyám, — indítja meg a szót a végrehajtó. — A menyecske nagyon szereti a puccot, de a fizetésről ellefelelkezik. Hatvan néhány koronáért jöttem.

A férj s a végrehajtó végigbogarásszák a törvényes levelet; sürü hümmögetes torokreszelés fejkavarás után a gazda csak leolvassa a hasvan egynehány koronákat. A végrehajtó az összeget zsebre teszi s annak rendje szerint és módja szerint nyugtat ad.

A másik percben nyílik is az ajtó s a menyecske perdül be rajta.

— Halja e, — kiáltja fölindultan — talán a végrehajtó maga!?

— Az vagyok én, hugomasszony. A selyemkendők árában járok — magyarán a szelid gunnyal a végrehajtó.

— Na, várjon lelmem egy kicsit, majd teszlek én a maga dolgáról mindjárt.

Azzel tsrül-forbul s néhány szempillantás mulva egy nagy kas kukoricaszárát, meg dudvát hajít le a szoba közepére, sercent a gyutával, mire mrfecserő füst kezd terjngeni a szobában.

— Na, zzzlhordta végrehajtója — diadalmasodik az asszony — most kifüstölöm a házból: innen ugyan egy rézkrajeárt sem visz el.

— Füstölt, kedves hugomasszony — mond és üt a zsebére a végrehajtó — mert már viszem is a pénzt. Ezt a füstöt nem én, hanem a maga ura nyeli le. Szívja kend jó egészséggel, Gábor bátyám. Azt mndják, hogy a füstölthús soká tart.

A potyán utazó népjótevő. Egy toprongyos csavargó szállt fel a villamosra. A kalauz kérdezte, hogy hova adjon jegyet.

— Várjon egy kicsit, majd mindjárt megváltom.

A kalauz vállvonogatva félreállt.

A következő megállónál fellszállt egy szabadjegyes ur. Alig helyezkedik el, megszólal hozzáfördulva a toprongyos:

— A Kálváriára akarok menni. Adjon az ur két krajeárt, mert nem elég a pénzem.

Az ur katorászni kezd a zsebében, megnézi a pénztárcáját és nem talál kisebb pénzdarabot, mint ötkoronást.

A toprongyos a markát, a kalauz a jegyet tartja, az ur nem akarja felváltani két krajeár miatt az ötkoronást.

Ebben a kínos helyzetben megszólal a a toprongyos:

— Hát ez az ur miért nem vált jegyet?

— Azért, mert újságíró és szabadjegyes van — feleli a kalauz.

— Nohát akkor nekem sem kell jegyet váltani — szól a toprongyos és isteni nyugalommal visszarakja a zsebébe a markában szorongatott négy krajeárokat.

Majd tovább morfondíroz:

— Ha tudnák, hogy én ki vagyok, akkor biztosan ingyen vennének ezen a masinán.

— Hát ki maga, bácsi? — kérdezte a kalauz.

— En uram népjótevő vagyok. En küzdök azért, hogy a szegény emberek közt elosszák az urak vagyonát, hogy ne legyen az egyiknek minden, a másinak meg semmi.

— Szóval cucilista, ugy-e?

— Már bizon én nem vagyok cucilista, sem istentagadó. Most is a Kálváriára megyek, hogy az Istenet szolgáljam. No de már itt is vagyunk. Isten áldja az urakat.

Ezzel leszállt és felült szépen egy másik villamosra, ahol valószínűleg ujra előlről kezdte az egészét.

Jó orvosság. Betegen feküdt egy ujvidéki fiatal ember. A cimborája meglátogatja:

— No, pajtas, mi a bajod?

— Látod, beteg vagyok.

— Mit mondott az orvos, mi a bajod?

— Azt mondta, bajlandóságom van a vizibetegségre.

A beteg is, a cimborja is nagyon szerette a bort. Tudvalevő pedig, hogy a vizibetegség egyik elősegítője a mértéktelen borivás. A cimborja tehát ily tanácsot adott a betegnek:

— No, pajtas, ha azt mondta neked az orvos, hogy hajlandóságod van a vizibetegségre, akkor én azt mondom, ne idd többet a bort vízzel, hanem csak — tisztán.

Eladó telek.

A Magyar-utca 94. szám alatti 1233 négyz. öl kiterjedésű üres HÁZHELY egészben, vagy parcel-lanként szabad közből ELADÓ.

BŐVEBBET: az örmény plébánián, Kossuth Lajos-utca 45. sz. 1-3

IRODISTA,

ki a német nyelvet jól bírja, alkalmas a st. nyerhet

KERTÉSZ MÓR

uridivat üzletében Ujvidéken.

Ugyanott egy tanonc is felvételtk 20 korona havi fizetéssel. 1-1

193/1913. sz. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. III. 411/3. számú végzése következtében dr. Priznitzer Mihály szabadkai ügyvéd által képviselt Deutsch Izidor javára 262 K 64 f s jár. erejéig 1913. évi április hó 18. foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és félúfoglalt és 1530 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. 1 pénzszekrény, írógép, 2 köny szekrény, 1 zongora stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szablyai kir. járásbíró-ság 1913. évi V. 340/4. sz. végzése folytán 262 K 64 f tőkekövetelés, ennek 1912. évi február hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódij és eddig összesen 118 K 88 f-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, az árverés alperes lakásán és irodában Csurogon leendő megtartására 1913-ik évi július hó 31. napjának delutáni 2 és fél órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-többet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és félúfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zsablyán, 1913. évi július hó 12.

Szaghmeisler Dániel, kir. bir. végrehajtó.

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt **katarrhusoknál** hörghurutnál, **asthmanál**, **influenza** után. **Sirolin "Roche"** kezdődő **tüdőbetegséget csirájában elfojt.** Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a **Sirolin "Roche"**-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Szíveskedjék a **gyógyszertárakban határozottan Sirolin "Roche"**-t kérni.

Kossuth Lajos-utca 56. és a Flatt-utca 4. szám alatti átjáró házban egy nagy modern uri lakás és 3 kisebb lakás azonnal

1-6 **KIADO!**

:: Bővebbet ::

Dr. RÓZSA MIKSA

ügyvédnél, — Ujvidéken, II. Rákóczi Ferenc-ut 28. sz. a. házban.

3813. sz./1913.

Pályázati hirdetmény

Járáshoz tartozó **TOPOLYA** nagyközségben megüresedett, évi 1500 korona fizetéssel javadalmazott

III-ik segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. szakaszában, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. szakaszában előírt minősítéseiket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **1913. évi augusztus hó 5. napjáig** hozzám annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választási határnap kitűzése iránt a pályázati határidő lejártaival fogok intézkedni.

Topolya, 1913. évi július hó 8-án.

Dr. Fratricsevits István,
főszolgabíró.

2-2

939. sz. 1913. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az óbecsei kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. 349/1. számú végzése következtében Dr. Gavanszki Tivadar ügyvéd által képviselt Kisdobranszki Móric szenttamási lakos javára 869 K 20 f s jár. erejéig 1913. évi február hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 2250 K-ra becsült következő ingóságok u. m. 2 ló, 2 kocsis, vetőgép és 1 Ruston Procter-féle gőzkazán és cséplő nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az óbecsei kir. járásbírósnak 1913. évi V. 149/6. sz. végzése folytán 869 K 20 f tőkekövetelés, és eddig összesen 340 K 5 f-ben és a négy foganatosítási bíróság már megállapított költségek erejéig Szenttamás Debenyacska Kuzman szálásán leendő megtartására **1913-ik évi július hó 22-ik napjának délelőtti 9 órájára** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében középszépfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Óbecsén, 1913. évi július hó 8.

Albrecht Armin, kir. bir. végrehajtó.

Értesítés!

Dr. Rózsa Miksa ügyvédi irodáját
II. Rákóczi Ferenc-ut 28. szám alá helyezte át.
1-6

IDEÁLIS SZÉP LESZ

minden hölgy, ki a világhírű FÖLDES-téle

MARGIT- CRÉMET SZAPPANT

használja. A világ minden tájáról érkező nyilatkozatok bizonyítják ezt, amelyek a legőszintébb hálától visszhangzanak és a rajongás hangján szólnak a Margit-éremé páratlan és csodás hatásáról. A Margit-éremé semminemű káros anyagot nem tartalmaz (sem ólmot, sem higanyt), összeállítás a modern kosmetika legökéletesebb vívmánya. Az arc nemcsak selyempuha, hanem hófehér s tiszta lesz, akik a Margit-éremet használják, arcuk szépségét teljes életükben megőrzik. — **Margit-éremé 1 és 2 kor. fégelyekben** az egész világon kapható. **Margit-szappan 70 fill. Margit-pouder 1.20 kor. (fehér, rózsá vagy sárga színben). 6 kor. rendeléseket bérmentve küld.**

Földes Kelemen gyógyszer. Aradon.

Raktár az összes bel- és külföldi - gyógyszer különlegességeiben. -

Főraktár Ujvidéken: Grossinger János, Lukács Zsigmond, Nenadović VI. Vuits János, Klein Oszkár gyógyszerésznél.

Kevedobra: Wágner Ágoston.

3-5

Magyar királyi államvasutak
175994/1913. F. IV. e szám.

Árverési hirdetmény.

A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheruraktáraiban d. e. 9 órakor, a következő napokon fognak azonnali középszépfizetés mellett nyilvánosan eladatni:

Állomás	1913 július hó	Óra
Arad állomáson	16-án	
Békéscsaba	"	17-én
Brassó	"	30-án
Budapest dp. teherp. u.	"	21-én
Budapest ny. pályaudvar	"	8-án
Debrecen	"	22-én
Eszék	"	14-én
Fiume	"	19-én
Győr	"	17-én
Kassa	"	17-én
Kolozsvár	"	16-án
Losonc	"	18-án
Miskolc	"	23-án
Nagyszében	"	28-án
Nagyvárad	"	25-én
Pápa	"	16-án
Pécs	"	18-án
Pozsony	"	21-én
Sátoraljaújhely	"	28-án
Szabadka	"	15-én
Szatmárnémeti	"	24-én
Szeged	"	16-án
Szolnok	"	22-én
Temesvár Józsefváros	"	24-én
Ujvidék	"	24-én
Zágráb	"	23-án

Budapest, 1913. június hóban.

(Utánnomás nem díjazatik.) *Az igazgatóság.*

Csinos HAJTÓKOCI

tetővel és leszedhető ülésel, valamint teljes lófelszereléssel eladó. — Bővebbet: Zrínyi Iona-utca 9. sz. alatt. 48—

20767. szám/kg. 1913.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa a limanon lévő gazdasági telepen létesítendő istálló és felügyelői lak

Összes munkálatai biztosítása céljából zárt írásbeli versenyárgyalást hirdet.

1) A versenyárgyalásban részt vehet minden magyar honos iparos, kinek a verseny tárgyát képező munkálatnak végzésére törvényes képesítése van.

2) Azok a pályázók, akik a városi tanácsal üzleti összeköttetésben még nem állottak, tartoznak megbízhatóságukat a vállalatnak telepe vagy lakása szerint illetékes keresk. és iparkamara bizonyításával igazolni.

3) A munkák elnyerői az 1907. évi III. t. c. 13. és 14. §-ában foglaltakat megtartani kötelesek.

4) A versenyben résztvenni kívánókat felhívjuk, hogy szabályszerűen kiállított „Ujvidék szab. kir. város tanácsának. Ajánlat az ujvidéki városi gazdasági telepen létesítendő istálló, felügyelői lak, mentő és tűzoltó helyiség építésére“ feliratu, sértetlen borítékba helyeztet, pecséttel lezárta és 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat legkésőbb 1913. évi augusztus hó 9. napján d. e. 10 óráig a város polgármesterénél (Városház I. em. 24. sz) naponkint a hivatalos órák alatt adják be.

5) Ajánlat csakis eredeti ajánlati úrlapon tehető.

6) Ajánlattevők tartoznak legkésőbb 1913. évi augusztus hó 8. napjának déli 12 órájáig bánatpénz gyanánt az ajánlati végösszeg 5%-át készpénz vagy óvadékképes értékpapirokban, a városi pénztárnál elismervény ellenében letétbe helyezni. A letett bánatpénzről szóló letéti elismervény az ajánlathoz csatolandó.

7) A felsorolt kellékekkel nem bíró, vagy későn érkező ajánlatok tárgyalás alá nem vétetnek.

8) Ajánlat csak az összmunkára tehető.

9) Megjegyeztetik, hogy vállalkozónak feltétlen kötelezettséget kel vállalniok arra, hogy a munkát a megbízástól számított 8 napon belül megkezdik és azt két hónap alatt befejezik.

10) Ajánlatok a városi tanács 1913. évi augusztus hó 9. napján d. e. 10 órakori nyilvános ülésén fognak felbontatni.

11) Az ajánlattevők ajánlatukkal az ajánlatuk feletti döntésig, az az ajánlattevő pedig, kinek ajánlata elfogadott, ajánlata alapján végleges kötelezettségben marad,

12) A város fenntartja azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok fölött szabadon választ-hasson vagy hogy esetleg egyiket se fogadjal el.

13) A versenyárgyalási hirdetmény, az „Általános feltételek“, a tervrajzok a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt (8-11-ig) megtekinthetők. Ajánlati úrlapok díjmentesen beszerezhetők.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa, 1913. évi július hó 12-én.

dr. Demetrovits Vladimir,
kir. tanácsos, polgármester

1-3

KIADÓ a Duna-utca 7. sz. házban irodahelyiségnek alkalmas két szoba és előszoba. — Bővebbet Dr. GOLDSTEIN MANÓ ügyvédnél.

ELADÓ a Kiszácsi-utca 34 számú ház és nagy kert és a Damjanich-utca 14. számú újonnan épült, adómentes bérház, igen kedvező feltételek mellett, jutányos áron. — Bővebbet az „Ujvidéki Népbank“ igazgatójánál (Kossuth Lajos-utca 50. szám) délelőtt 9—12 óráig. 3—

GROSZ és KRAUSZ
butor és szőnyeg
nagyáruháza
UJVIDÉK.

Telefon 24.
41—52

Ingyen ráfzetés nélkül becserél öreg használt gramfonlemezeket újakra **Wagner „Hangszerkirály“** Budapest, József-körút 15. — Arjegyék ingyen. Cimre ügyeljen.
29—100

Magy. Kir. Folyam- és Tengerhajózási R.-T.
Ujvidék—Vukovár

Péntek ki-vételével naponta	Állomások	Péntek ki-vételével naponta
reggel		délben
8:45	é. Ujvidék	i. 12:10
8:10	i. Beocsin	" 1:00
8:00	" Ófuttak	" 1:10
7:45	" Cserevics	" 1:25
7:30	" Bánostor	" 1:40
7:20	" Susek-Koruska	" 1:55
6:35	" Palánka	" 3:05
6:25	" Ilok	" 3:20
5:55	" Sarengrád	" 3:55
5:30	" Dunabölkény	" 4:30
5:05	" Opatovác	" 5:10
4:50	" Bácsújlak	" 5:35
4:10	" Vukovár város	" 6:35
4:00	i. Vukovár vasút	é. 6:50

Ipar és kereskedelmi takarékpénztár
.. részvénytársaság Ujvidék. ..

ALAPTŐKE 700.000 K. TARTALÉKTŐKE 130.000 K.

Leszámitol váltókat, törlesztés és kamatozó jelzálogkölesőket nyújt ház és földbirtokra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Sorsjegyek vétele és eladása részlet-fizetésre is.

Betéteket 5 $\frac{1}{2}$ %-os netto kamatozás mellett fogadjuk el s felmondás nélkül folyósítunk minden betét összeget. 43-52

ERZSÉBET

.. szálloda. ..

Megérkezett hangversenykörútjáról

VAJDA DEZSŐ és FIAI

zenekara, aki ma és mindennap hangversenyez az étteremben.

40—52

Momirovits P.

Ujvidék, Kossuth Lajos u. 27.

„Stefanovits L. Fia“ házában

ajánlja nagyválasztéku női-, férfi és gyermekruhák nyári ujdonságait, továbbá remek pongyola és Blouse különlegességeit s minden e szakmához tartozó cikkeket. — Különösen felhívom a n. é. vevőközönség figyelmét rendkívül előnyös áramra, valamint pontos és előzékeny kiszolgálásra s a kiváló finom minőségekre, melyekkel a legkényesebb igényeket is minden tekintetben kielégíthetem, miért is kérem szíves pártfogását.

32—52

GROSSINGER-féle

Lili créme a legszebb borszipító és bőrfinomító készítmény. 43-52

Dr. LEHRMANN-féle szappan nagyon kedvelt pipere-cikk.

Telefon 134.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

Első délmagyarországi kocsigyar
REICH MÁTYÁS és LEHRERZ KÁROLY
UJVIDÉK (Limán).

Luxushintók, üzleti- és gazdasági-kocsik, mentő- és halottaskocsik, omnibuszok és luxusszánok, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, állandó nagy raktár.

6—52

41—52

A legdusabb választék mindennemű női és férfi divat s kézműárúciókban, valamint idényujdonságokban

Jovicsin Áruházában

található!

* **Férfi-, női- és gyermek-**
.. . . . divatáruház

Kossuth Lajos-utca 29. sz. a.

Legnagyobb választék mindenféle legújabb divat szerint készült férfi, női és gyermekruhákban és konfekciókban.

32—52

Szabott ár!

Szabott ár!

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII., Losonczi-u. 13.

Reklámunk írásai eredménye újabb reklám-akcióra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Újabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 drb.)
1 drb. füvegtégely francia arc- és bőrfinomító.
1 " francia szappan (bármely illatban).
1 füveg francia parfüm
1 " brillantin " "
1 könnyű (60 lap) angol pouderpapír.
1 csomag dr. Heider-féle fogpor.
1 drb. francia fogkefe (csontnyéllal)
1 csomag amerikai Shampoon hajmosópor.
1 füveg valódi Johann Mária Parina kölnivíz.
1 drb. szekrény- és ruhaillat. (franc. Sachot-lap, összesen 19 drb. 2 korona 50 fillérért.

Szállítások naponta, eszközöltetnek. Szétküldés: biztos postakézbesítés órákban v. utánvét mellett, minék költsége 84 fill., vagy a pénz előleges beküldése ellenében, amely esetben a 2 K 50 f vételárhoz 72 f esatolandó, Csomagolási költséget nem számítunk. — Tizenhat oldalas illatszer és háztartási őrtesítőket kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

24—70

A legdusabb és legszebb ékszerüzlet
— a róm. kath. hitközség újonnan épült palotájában van. —
Tulajdonos: **Regényi Kálmán.**

38—52

Az „Ujvidéki Népbank Részvénytársaság“ rendes betétek valamint heti és perselybetétek után netto 5 $\frac{1}{2}$ % kamatot fizet.

40—